

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 בני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לטובת נשמת
רבינו אשר ב"ר יחיאל זצ"ל
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצ"ל
הגאון רבי שמעון יהודה הכהן שקאפ זצ"ל

משנה י"א

הקוּנה שְׁלֹשָׁה אֵילָנוֹת סתם מבלי לפרש אם הוא קונה קרקע עימהם **בְּתוֹךְ שָׁל חֵבְרוֹ**
בתוך שדה חברו, **מְבִיא** ביכורים מפירותיהם **וְקוֹרָא** פרשת ביכורים (מאותו הטעם שלמדנו
במשנה ו*). **רְבִי מְאִיר אוֹמֵר: אֶפְלוּ שְׁנַיִם** אפילו אם קנה שני אילנות סתם, קנה קרקע
עימהם, ולכן מביא וקורא. ואם קנה אילן אחד סתם מובא בתוספתא, שרבי מאיר סובר: מביא
ואינו קורא, וחכמים סוברים: אינו מביא כלל. ואין הלכה כרבי מאיר. (ועיין בתפארת ישראל
שמבאר מדוע נשנתה מחלוקת זו בשנית). **קָנָה אֵילָן וְקָרְעוּ** היינו שפירש שהוא קונה אף
את הקרקע של האילן, אע"פ שלא קנה אלא אילן אחד בלבד, **מְבִיא וְקוֹרָא** שהר יש לו
קרקע. **רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵף בְּעֵלֵי אַרְיִסוֹת וְחֹכְרוֹת מְבִיאִין וְקוֹרִין** לעיל
במשנה ב למדנו שהאריסים והחוכרות אינם מביאים ביכורים כלל, וכבר למדנו שם שהאריסים
היינו המקבלים שדות לעבדן תמורת חלק מהיבול, והחוכרות היינו המקבלים שדות לעבדן
תמורת שכר קצוב לשנה, ולפי משנתנו יוצא שרבי יהודה חולק על חכמים וסובר שהאריסים
והחוכרות מביאים וקוראים, שנחשבים הם כאילו יש להם חלק בקרקע. אולם בירושלמי
מבואר, שמדובר כאן בחכורי בתי אבות, שיש להם חזקה בחכירת השדה, העוברת מאבות
לבנים ואי אפשר לסלקם, לפיכך סובר רבי יהודה שמביאים וקוראים, שהואיל ויש להם זכויות
קבועות בקרקע, הרי זה כאילו יש להם קניין בקרקע. ומכאן גם הלשון 'בעלי אריסות וחכורות'.
אבל סתם אריסים, אף רבי יהודה מודה שאין מביאים ביכורים כלל.

*והטעם הוא לפי שהקונה שלושה אילנות סתם, הכל מודים שקנה עימהם קרקע לצורך הטיפול
בהם, ויכול הוא לומר: "ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי". אולם בקונה
שני אילנות סתם כבר למדנו במשנה ו, שספק הוא לחכמים אם קנה קרקע או שלא, ולכן לדעת
חכמים מביא ביכורים מספק אבל אינו קורא מספק.

רבינו עובדיה מברטנא
הקונה שלשה אילנות – בסתם, ולא פירש אם
קנה קרקע אם לאו – מביא וקורא. דבסתם
קנה קרקע שתחתיהן וחוצה להן. אבל פחות
משלשה אילנות, בסתם לא קנה קרקע.
ור' מאיר פליג ואמר דאף שני אילנות נמיי
קנה קרקע, ואין הלכה כר' מאיר.
אף בעלי אריסות וחכירות מביאים
וקוראים – דסבר רבי יהודה אריס וחוכר יש
לו קנין בארץ כאילו יש לו חלק בה. ואין
הלכה כר' יהודה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאנגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה א'

הביכורים שווים בדינים אחדים לתרומה, ובדינים אחדים למעשר שני, ויש בהם גם דינים מיוחדים שאינם לא בתרומה ולא במעשר שני.

רבינו עובדיה מברטנא

התרומה והבכורים חייבין עליהן מיתה – זר האוכל במזיד חייב מיתה בידי שמים, דכתיב בתרומה (ויקרא כב) ומתו בו כי יחללוהו. ובכורים אקרו תרומה, דאמר מר ותרומת ירך אלו בכורים, שנאמר בהן (דברים כו) ולקח הכהן הטנא מידך.

חומש – האוכלן שוגג משלם קרן לבעלים וחומש לכל כהן שירצה.

ואסורים לזרים – בחינם היא שנויה, דכיון שחייבין עליהם מיתה וחומש, פשיטא שאסורים לזרים. ולר' יוחנן דאמר חצי שיעור אסור מן התורה, מצינן למימר דתנן אסורים לזרים לחצי שיעור, שהוא אסור מן התורה, ואין בו לא מיתה ולא חומש.

חן נכסי כהן – שיכול למכרן וליקח בהן עבדים וקרקעות ובהמה טמאה.

ועולים באחד ומאה – אם נתערבו במאה של חולין.

וטעונים רחיצת ידים – הבא ליגע בהן צריך ליטול ידיו תחלה, שסתם ידים פוסלות את התרומה. ובכורים נמי אקרו תרומה.

והערב שמש – טמא שטבל אינו אוכל בתרומה עד שיעריב שמשו, דכתיב (ויקרא כב) ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים, והוא הדין לבכורים.

מה שאין כן במעשר – דשרי לזרים, ואסור לקנות בדמי מעשר שני בהמה טמאה ועבדים וקרקעות, ובטל ברוב היכא דאין לו מתירין, והנוגע בו אין טעון רחיצת ידים, ואין צריך הערב שמש, דאמרינן טבל ועלה אוכל במעשר.

התרומה והבכורים, חייבין עליהן מיתה זר שאכלם במזיד חייב מיתה בידי שמים, שכן בתרומה נאמר: "ומתו בו כי יחללוהו... וכל זר לא יאכל קודש" (ויקרא כב, י), ואף ביכורים נקראים תרומה, שכתוב: "והבאתם שמה עולותיכם... ואת תרומת ידכם" ופירשו: "תרומת ידכם" אלו הביכורים, שנאמר בהם: "ולקח הכהן הטמא מידך" * **וחמש** אם זר אכלם בשוגג, חייב לשלם קרן וחומש, קרן לבעלים וחומש לכל כהן שירצה, **ואסורים לזרים** כבר למדנו שפסקה זו נשנתה משום הסיפא, ללמדנו שמעשר שני מותר לזרים, **והם נכסי כהן** שיכול למכרם לכהן אחר ולקנות בכסף שקיבל תמורתם כל מה שהוא רוצה (כמו שיתבאר בהמשך ג, יב), **ועולין באחד ומאה** סאה של תרומה, או של ביכורים שנתערבה במאה סאה של חולין, הרי היא בטלה, והתערובת מותרת לזרים, אלא שצריך להעלות מהתערובת סאה אחת וליתנה לכהן, **וטעונים רחיצת ידים** הבא לגעת בהם, צריך ליטול ידיו תחילה, לפי שסתם ידים פוסלות את התרומה וכן את הביכורים, **והערב שמש** כהן טמא שטבל, אינו רשאי לאכול תרומה וביכורים עד שיעריב שמשו, שנאמר: "ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקודשים", וקודשים היינו תרומה, והוא הדין לביכורים. **הרי אלו בתרומה ובבכורים** כל הדינים הללו נוהגים בתרומה וביכורים, **מה שאין כן במעשר** שני, שמותר לכל אדם לאכול בירושלים, ואסור לקנות בדמי מעשר שני כי אם דברים שהם לאכילה ולשתיה ולסיכה, ואם נתערב מעשר שני בחולין הרי הוא בטל ברוב, כשאר כל האיסורים, ואינו טעון רחיצת ידים, כלומר שמותר לנגוע במעשר שני ואף לאכול פירות מעשר שני בלא נטילת ידים, ואינו טעון הערב שמש, שהטמא כיוון שטבל מותר לו לאכול מעשר שני, ואינו צריך לחכות עד שיעריב שמשו.

* הרמב"ם כותב שחייב מיתה בביכורים הוא רק אם אכלם זר לאחר שנכנסו לחומת ירושלים.

[להצטרפות לקבוצת 2 משניות ליום לחץ](#)

[אתר ללימוד משניות ואמירת תהילים לפי שם הנפטר/ת \(קריאה/שמיעה\)](#)